

Na závěr: Lidové zvyky v únoru – tentokrát svatý Matěj

Ačkoli letošní zima nebyla příliš studená ani zasněžená (i když zatím neskončila, tak by nám ještě mohla ukázat, co umí), určitě se všichni moc těšíme na jaro. Pojdme si to čekání trošičku zkrátit a dozvědět se něco o svatém Matěji, který je patronem tesařů, řezníků a vůbec všech řemeslníků, kteří zacházejí se sekyrou (sekerou byl pravděpodobně popraven).

O svatém Matějovi je dohováno velice málo zpráv. Žil v 1. století a chodil se skupinou Ježíšových přívrženců a učedníků od počátku jeho působení – od křtu Janova. Mezi apoštoly byl zařazen po Jidášově smrti, aby byl zachován počet dvanácti.

Údajně byl jediným apoštolem pohřbeným ve střední Evropě. Zemřel nejspíše v Jeruzalémě, a podle velmi staré legendy dala svatá Helena jeho ostatky převést do Říma. Odtud se část dostala do Trevíru v Německu, kde je dodnes uctíván. (Ovšem mramorový renesanční náhrobek sv. Matěje ze 16. století je rovněž v Padově. A podle řeckých pramenů je pohřben v římské pevnosti Apsaros v Gruzii. Je velmi pravděpodobné, že se jedná o dvě nebo tři různé osoby, které zejména apokryfní spisy zaměnily.)

Svatý Matěj byl přijat jako ochránce úrody.

Ať platil jakýkoliv kalendář, začátkem hospodářského roku bylo nepochybně jaro. Rytmus tradičního venkovského společenství souzněl s přírodními cykly, a když nastalo předjaří a probouzející se příroda dala o sobě vědět, přišla doba příprav na první polní práce a očekávání mláďat. Za konec zimy a předzvěst jara se považoval svátek svatého Matěje, slavený 24. února a vztahující se k počasí a úrodě na polích a zahradách.

Nejrozšířenějším zvykem na den svatého Matěje bylo obcházet před východem slunce zahrady a provádět magické úkony, které měly ovlivnit úrodu ovoce. Lidé třásli stromy, klepali do kmenů dřevem a prosili sv. Matěje, aby ochránil stromy před mrazy a zajistil tak dostatek ovoce. Někde tyto zvyky vykonávali dospělí, jinde děti.

Ke svatému Matěji se vztahuje množství pranostik. Z těch nejznámějších jsou to například:

Na svatého Matěje – léta naděje.

Svatý Matěj ledy láme.

Na svatého Matěje skřivan pije z koleje.

Na svatého Matěje sluníčko se usměje.

Mrzne-li na svatého Matěje, se škodou se v březnu zaseje.

Na svatého Matěje rampouchy, úrodný rok na mouchy.

Zatímco sedláci chystali pluhy na pole k orbě, v Praze se konala první pouť roku, ta největší, matějská. Pořádala se u kostela sv. Matěje v Dejvicích, a to již od roku 1595.

Původní kostel nechal postavit roku 971 kníže Boleslav II. z vděčnosti, že na tomto místě vyvázl se zdravou kůží při napadení medvědem. Jedna verze praví, že kníže pomohl sám svatý Matěj, jenž se na tomto místě zjevil, jiná, že medvěd byl ohočený a patřil tamnímu chalupníkovi, který se jmenoval Matěj...

Kostel byl údajně vysvěcen sv. Vojtěchem. V roce 1170 byl z důvodu nedostatečné kapacity zbořen a nahrazen novou stavbou. Matějská pouť postupně pozbývala na tradičním charakteru a proměnila se v lidovou veselici, které se účastnily davy lidí. Od roku 1963 se pořádá na Výstavišti v Holešovicích.

Současná podoba kostela sv. Matěje v Dejvicích

Dnešní matějská pouť už ničím nepřipomíná původní výroční poutní slavnost u kostela sv. Matěje

Na základě různých zdrojů připravila Ing. Jaroslava Michálková

Na co se máme těšit v příštím měsíci:

- Školní kolo olympiády z psychologie
- Školní kolo soutěže masérských dovedností
- Sportovní aktivity
- Další akce a aktivity v měsících únor a březen
- A již jarní (chcete-li předvelikonoční) příloha

Minialmanach Vydání 1 Ročník XI Únor 2023

SZŠ a VOŠZ Plzeň
Karlovarská 99
323 00 Plzeň

www.zdravka-plzen.cz
zdravka@zdravka-plzen.cz

Redakce:

Mgr. Ladislava Mutinská
Ing. Jaroslava Michálková

mutinska@zdravka-plzen.cz
michalkova@zdravka-plzen.cz

☎ 378 015 121

VYDÁNÍ

2

ÚNOR
2023

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNICKÁ PLZEŇ

Minialmanach

toto vydání

Výzvy ošetřovatelské péče v době covidové	Str. 1
Výzvy ošetřovatelské péče v době... Olympiáda z českého jazyka	Str. 2
S Erasmem v Barceloně Pozvánka na DOD VOŠ	Str. 3
Za lyžovačkou do rakouských Alp Lidové zvyky v únoru	Str. 4

Slovo úvodem

Nostalgické rozjímání na louce za městem

Docela normální den. Na louce nad městem je ticho. Až posvátné. Smráká se. Jen na západě obloha z posledních sil žhne pastelovými barvami. Oranžová, šedomodrá, žlutá. Jsou roztažené do šířky. Působivá kulisa.

Myšlenky mi lítají jak splašení ptáci.

Den jako každý druhý. Kdyby nebyl tak strašně normální, mohl by být třeba i zajímavý... Škoda.

Na louce leží trochu sněhu. Jaro bude ještě asi dost dlouho dělat drahoty. Bílý sníh teď sotva pokrývá zem. Tato zima – podobně jako několik předešlých – má divnou tvář. Jinou, než kterou jsme vnímali jako děti. Sáhali jsme na příkrém svahu, kde se říkalo na Soukupáku. Jednou tam jeden kamarád přišel o brýle, dlouho jsme je hledali v hlubokém sněhu. A když jsme je nakonec objevili, byly polámané, k nepoužití...

Západní obloha pomalu uhasíná. Tady, na louce, je barevný západ slunce vidět lépe, než dole na sídlišti, kde ho stíní paneláky. Dnes je až trochu kýčovitý.

Svítlání a zapadání. Zrod a zánik. Věčný koloběh života... Hezky se na to dívá.

Vracím se domů. Západní obloha pomalu hasne, svět okolo je už skoro černý, jen světla města přede mnou optimisticky září do nastávající noci a vyvolávají vzpomínky na časy dávno minulé.

Vzpomínám si na Baudelaira a jeho básnickou sbírku Květy zla:

*Bud' moudrá bolesti a uklidni se, varí!
Tys chtěla Večer. Hle, zde je! Slyš jeho vír!*

*A temné ovzduší, jež padá na bulváry,
má pro jednoho stesk a pro druhého mír...*

Večer už přišel. Sídlíšní světla se přibližují a já doslova slyším ten Baudelairův vír večera:

*At' přišlas z předpekli, či z nebe, budeš věčná,
ó, Kráso, obludo, rci, proč bych se tě bá!*

*Jen když mi otevřeš vchod k branám nekonečna,
jež tolik miluji a jež jsem nepoznal...*

Mám ráda Baudelaira. Jeho poezie je mi blízká (i díky skvělému překladu Vítězslava Nezvala). „Prokletý básník“ stále hledal její nové formy. Mnoho toho ale nestihl. Nedožil se vysokého věku.

Také pořád hledám a nevím, kolik toho stihnú. Co je to vlastně – mnoho, a co je to – málo? Vše je relativní. I život. Mnoho, či málo, ale v poměru k čemu?

Docela normální den. Jako každý druhý. Kdyby nebyl tak strašně normální, mohl by být třeba i zajímavý.

Mezi dvěma paneláky zůstal ještě malý kousek šedivě pastelového nebe. Úplně poslední. A ten teď pomalu umírá.

A jsem doma. Otevírám počítač a přemýšlím nad článkem do našeho Minialmanachu.

Můzy se opět někde flákají.

Docela normální den.

Předjaří.

Slávka Michálková

Výzvy ošetřovatelské péče v době covidové

Projekt KA1-2021-1-CZ-KA122-VET-000016387

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE PLZEŇ, 20. – 21. 2. 2023

U příležitosti ukončení dalšího ze série zdravotnických projektů se na SZŠ a VOŠZ v Plzni ve dnech 20. – 21. února 2023 konala mezinárodní konference, která nesla stejný název jako projekt sám – Výzvy ošetřovatelské péče v době covidové.

Cílem projektů konaných v rámci programů ERASMUS+, majících u nás dlouhodobou tradici, je vzájemná profesní spolupráce naší školy s partnerskými školami v německém Regensburgu, slovinské Celje a slovenské Nitře. Studenti a žáci těchto škol se účastní dvacetidenních odborných stáží a exkurzí určených k získávání nových ošetřovatelských dovedností, specifických poznatků a znalostí v podmínkách zahraničního zdravotnického prostředí. Touto výměnou odborných zkušeností je významně obohaceno jejich studium v rámci oborů Praktická sestra, Diplomovaná všeobecná sestra a Diplomovaná dětská sestra.

Pozvání na naši závěrečnou konferenci přijali Harald Rzychon – zástupce Zdravotnické školy Medbo Regensburg a Barbara Oberhammer – vyučující na Zdravotnické škole Pflegecampus Regensburg – Německo.

Dalšími zahraničními účastnicemi byly kolegyně ze Slovinska – Katja Pogelšek Žilavec – zástupkyně SZŠ Celje a učitelky Mojca Gorjup Krošl, Tanja Leskovšek a Katarina Čolovič, která vystoupila s prezentací Jak covid-19 ovlivnil profesní vzdělávání na jejich zdravotnické škole.

SZŠ a VOŠZ Plzeň byla zastoupena vedením školy v čele s ředitelkou PhDr. Ivanou Křížovou, koordinátorem projektových aktivit Mgr. Janem Malatou, zástupci obou typů škol, pedagogy a vybranými žáky SZŠ.

První den konference byl věnován prezentacím na témata vztahujícími se k době covidové.

Pokračování a fotografie z akce na str. 2

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Olympiáda z českého jazyka

V letošním školním roce se opět na naší škole uskutečnila olympiáda z českého jazyka. Do této soutěže se celkem zapojilo 75 žáků ze všech oborů i ročníků.

Jazykové klání proběhlo tradičně ve dvou disciplínách. V první části žáci řešili gramaticko-stylistické úkoly a pak následovala písemná slohová práce – opět jako vždy ve volném slohovém útvaru, tentokrát na téma „Když napadl sníh...“

Z celkového počtu jsme vybrali deset nejlepších žáků, ale do okresního kola mohou postoupit pouze první tři.

První místo obsadila Elen Hricová ze 3 ZDL, druhá byla Tereza Stará z 1 LAA a třetí ocenění získala Klára Zábranská ze 4 ZDL.

A tak doufáme, že nás děvčata budou opět výborně reprezentovat v okresním kole.

Vyhodnocení olympiády proběhlo dne 26. 2. ve sborovně školy, jehož se zúčastnil rovněž zástupce ředitelky RNDr. Milan Štěpánek. Bohužel Elen Hricová byla v té době nemocná, tak si pro ocenění přišly pouze dvě dívky – stříbrná Tereza Stará a bronzová Klára Zábranská.

Mgr. Ladislava Mutinská
Foto: Ing. Jaroslava Michálková

Výzvy ošetřovatelské péče v době covidové

(Pokračování ze str. 1)

Představoval a diskutoval se covid-19 z pohledu vyučujících a studentů jednotlivých škol – za naši školu vystoupily Mgr. Jiřina Uhrová, Mgr. Martina Lísková a studentka oboru DDS Klára Lísková. Co nám covid-19 ukázal, vzal i dal neboli různé odstíny covidu 19 představily Mgr. Soňa Galušková – vrchní sestra FN I. IK, Mgr. Miroslava Tupá – staniční sestra FN IK a PhDr. Alena Pistulková – vedoucí Domova pro seniory sv. Jiří v Plzni. EUC kliniku v době covidové prezentoval její ředitel PhDr. Jan Šlajs. Pomoc v době epidemie sdílela ambasadorka lékáren Dr. Max a bývalá naše studentka oboru DFA Barbora Mucinová, DiS. Prohlídka edukačních center školy v odpolední části probíhala dobrovolnou formou.

Ke zpříjemnění dopoledního a části odpoledního programu přispěli studenti oboru Diplomovaný nutriční terapeut (2 DNK) bohatým a pestrým občerstvením, o sympatický kulturní program se postaraly dvě žákyně SZŠ klavírním provedením dvou skladeb.

Druhý den byl ve stylu poznávání plzeňských kulturních a historických pamětihodností. Komentované prohlídky centra Plzně se ujali studenti VOŠ, poté následovala návštěva Velké Synagogy – druhé největší v Evropě – tlumočená do anglického jazyka Mgr. Barbarou Stewart. Předáním účastnických certifikátů byla ukončena oficiální část plzeňského setkání. Na celé organizaci a průběhu konference se podílel projektový tým skládající se z pedagogů obou typů škol – Mgr. Jiřinou Uhrovou, Mgr. Ilonou Jančovou, Mgr. Eliškou Zemanovou, Bc. Eliškou Bláhovou, Mgr. Barbarou Stewart, Mgr. Danou Kovtunovou.

Dárky nebo finanční částkou naši konferenci podpořily EUC klinika Plzeň, lékárna Dr. Max a dentální společnost Colgate-Palmolive reprezentovaná naší dlouholetou spolupracovnicí Mgr. Klárou Tupou.

Oba dny našeho setkání probíhaly ve velmi srdečné a přátelské atmosféře, podpořené společnými cíli v oblasti odborného vzdělávání, myšlenkou pokračující smysluplné spolupráce a vírou a nadějí v absenci epidemií ve všech jejích podobách.

Mgr. Dana Kovtunová

Foto: Mgr. Dana Kovtunová, Mgr. Ladislava Mutinská, Ing. Jaroslava Michálková

S Erasmem v Barceloně

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Dne 9. února 2023 započala naše cesta do Španělska, konkrétně do Barcelony, na kterou jsme se vydali společně s dalšími účastníky projektu. Byli jsme hrozně natěšení, jelikož se jednalo o oficiálně naši první cestu do Španělska jako takového, byli jsme plní nervozity a velkého očekávání.

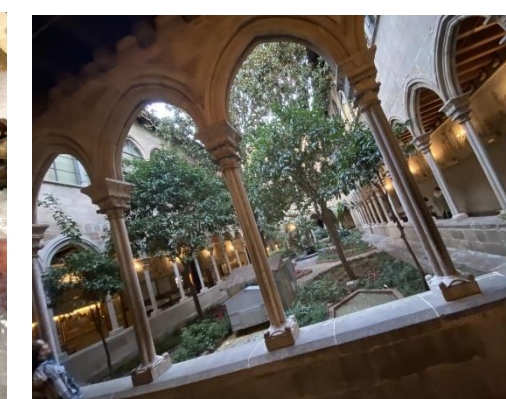
Před odjezdem na letiště jsme si zřídili on-line check-in, abychom nemuseli čekat zbytečně dlouho na letišti, tudíž jsme přijeli, a do hodiny jsme již seděli v pohodlí letadla společnosti Vueling. Let byl příjemný, bez komplikací a trval zhruba dvě a půl hodiny. Dorazili jsme večer, počasí v Barceloně bylo o něco přívetivější než u nás v Čechách, o pár stupňů tepleji – a z celého prostředí jsme cítili takovou menší exotiku. Všude rostly palmy a bylo cítit moře, od kterého dělily náš hotel necelé 2 kilometry.

Celkově jsme strávili ve Španělsku 4 dny, přičemž dva dny byly plně programem trvajícím kolem 15 hodin. Po něm jsme však měli volno na poznávání krás města, kultury, a především tamní kuchyně, která nás uchvátila svou barevnou pestrostí a výraznými chutěmi.

Nemohla chybět návštěva slavného Vítězného oblouku v Barceloně či stále nedostavěného chrámu Sagrada Família, který byl nad naše očekávání. Nakonec nás časně ráno v neděli čekala cesta domů, která utekla mnohem rychleji než ta do Španělska.

Celkově jsme si výjezd užili, poznali mnoho nových věcí, měli možnost si vyzkoušet lekci Jógy a poznat skvělé lidi.

Kristián Hordynský, žák 4 ZDL

Pozvánka na Den otevřených dveří na VOŠ

Dne 3. 4. se bude v budově školy konat Den otevřených dveří Vyšší odborné školy zdravotnické. Pro veřejnost budeme začínat od 14.00 h.

V případě, že využíváte facebook, budu velmi rád, pokud sdělíte tuto událost se svými přáteli. URL události zde: <https://fb.me/e/iVzqllbP>.

Událost bude zveřejněna na facebookových stránkách školy. Průběžné informace a jiné zajímavosti ze života školy sdělíme také na našem instagramu (@szsvosz). Opět budeme rádi za každého nového sledujícího.

PaedDr. Tomáš Ulč, DiS., MBA

NAŠE ZDRÁVKA

Za lyžovačkou do rakouských Alp

Letos poprvé uspořádala naše škola pro studenty lyžařský zájezd v rakouském Raurisu.

Akce proběhla v termínu 23. až 27. 1. 2023.

Studenti měli možnost pohybovat se na lyžích nebo snowboardu. Ubytování i stravování nás velmi potěšilo. Skibus nás vždy dovezl před hotel či dolní stanici lanové dráhy. Slunečné počasí nás doprovázelo téměř celý týden.

Sněhové podmínky byly vzhledem k letošní slabé sezóně nadstandartní. Doufáme, že v této akci budeme v následujících letech pokračovat.

Mgr. Martiina Valachová

